

AUGUST
KÖRLING
1842–1919

Trädgårdsmästaren
för röst och piano

The Gardener
for voice and piano

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikkatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 397/Edition no. 397
2014
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-003-3

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

August Körling

August Körling (1842–1919) har en självklar plats i svensk musikhistoria genom två insatser: som tonsättare och som byggare av Ystads musikliv. Insatserna hör bara delvis ihop: Körling komponerade innan han flyttade till Ystad och som stadens ledande musikanförare ägnade han mycket kraft åt andras musikaliska verk.

August Körling föddes i Misterhult utanför Oskarshamn, där hans far var organist i ortens kyrka. Man kan förutsätta att fadern gav sonen grundläggande skolning i musikämnen. August Körling började vid Musikkonservatoriet i Stockholm 1855, således 13 år gammal, och avlade organist- och kyrkosångarexamen 1858, musiklärarexamen 1861. I studierna ingick undervisning i komposition av Ludvig Norman. 1864 gifte han sig med sin Lovisa (f. Dahlberg) som kom från Kristdala nära Misterhult, varför de troligen var ungdomsvänner. I början av 1866 flyttade paret till Ystad, sedan August Körling fått en organisttjänst i S:ta Maria kyrka. De blev Ystad trogna livet ut. Sönerna Felix (1864–1937) och Sven (1879–1948) gick i sin fars fotspår och blev båda musiker och tonsättare.

Med tiden skulle August Körling komma att få mycket stor betydelse för musiklivet i Ystad. Vid sidan av organisttjänsten, som inte var på heltid, var han från 1866 musiklärare vid stadens läroverk. Samma år var han med vid grundandet av Ystads musiksällskap som ägnade sig åt körsång. Tio år senare var han en av stiftarna av Ystads orkesterförening, 1906 var han med om bilda manskören Harmoni. Alla dessa ensembler leddes av Körling som dessutom skrev originalverk och gjorde arrangemang för dem. Han deltog flitigt i stadens kammarmusiksoaréer, vilka utvecklades till Sydsvenska kammarmusikföreningen som bildades 1910.

Den hektiskt verksamme August Körling lyckades komponera parallellt med sina många tjänster och uppdrag. En hel del skrev han för direkt bruk i Ystads växande musikliv: orkesterverk, körsånger, kammarmusik, pianostycken, verk för röst och piano, etc. Men han komponerade redan under Stockholmsåren, bl.a. en stråkkvartett. Hans sånger har blivit särskilt uppskattade och framförs fortfarande regelbundet – allra mest den lyriska "Aftonstämning". Lennart Hedwall menar att Körling i sina sånger "förenar en naturlig melodiföring och en välklingande pianosats med känsligt reagerande uttryck för dikternas olika stämningar". Vid sidan av sångerna har några av Körlings körverk ännu en plats på repertoaren, främst balladerna *Håtunaleken* (för soli, blandad kör och piano) och *Sten Sture* (soli och manskör).

Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter.

Förlagan är utgiven av Wilhelm Hansen, Köpenhamn, nr 10777.

På omslaget står: "Trädgårdsmästaren / efter Mörike / komponeret af / Aug. Körling / Kjøbenhavn & Leipzig / Wilhelm Hansen Musik-Forlag".

Tryckår: 1890.

August Körling

August Körling (1842–1919) has a self-evident place in Swedish music history through two contributions: as a composer and as an organiser of the Ystad music scene. These efforts are only partly related: Körling composed before moving to Ystad and subsequently as the city's most prominent music leader, he devoted much energy to other people's musical works.

August Körling was born in Misterhult outside Oskarshamn, where his father was organist at the town's church, and presumably his father gave him a basic musical training. In 1855, August Körling began at the Royal Conservatory of Music in Stockholm, while still only 13 years old, and graduated as an organist and church choral singer in 1858, further qualifying as a music teacher in 1861. His studies included instruction in composition with Ludvig Norman. In 1864 he married Lovisa (née Dahlberg) who came from Kristdala close to Misterhult, which means that they were probably young friends. In early 1866 the couple moved to Ystad, since Körling was appointed as an organist at S:ta Maria kyrka (St. Mary's Church). They settled in Ystad for the rest of their lives. Sons Felix (1864–1937) and Sven (1879–1948) followed in their father's footsteps and both became musicians and composers.

Over time, August Körling attained great significance for the music scene in Ystad. Alongside being a part-time organist he was, from 1866, a teacher at the town's grammar school. That same year he was involved in the founding of the town's musical association, which was engaged with choral singing. Ten years later he was one of the founders of the town's orchestral society. In 1906 he was involved in forming the male voice choir, *Harmoni*. Körling led all of these ensembles, and also wrote original works and made arrangements for them. He took an active role in the city's chamber music gatherings, which evolved into *Sydsvenska kammarmusikföreningen* (the Southern Swedish Chamber Music Society), which was formed in 1910.

Despite this hectic schedule, Körling managed to compose in parallel with his many positions and commitments. Much of what he wrote was intended for direct use in Ystad's growing music scene: orchestral, choral, chamber music, piano pieces, together with works for voice and piano, and so forth. However, he also composed during his Stockholm years, which included a string quartet. His songs have become particularly popular and are still regularly performed – most especially the lyrical '*Aftonstämning*'. Lennart Hedwall has commented that in his songs Körling 'combines a natural melodic instinct and effective piano writing with a sensitively responsive expression of the texts differing moods'. Alongside his songs, some of Körling's choral works still have a place in the repertoire, mainly the ballads *Håtunaleken* (for soloists, mixed chorus and piano) and *Sten Sture* (for soloists and male choir).

Gunnar Ternhag

Trans. Robin McGinley

About the edition

Levande Muskarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes.

Originally published by Wilhelm Hansen, Copenhagen, nr 10777.

Text on the front page: "Trädgårdsmästaren / efter Mörike / komponeret af / Aug. Körling / Kjøbenhavn & Leipzig / Wilhelm Hansen Musik-Forlag".

Year of publication: 1890.